

Agendanummer:	12	Gewijzigd voorstel
Vergadering:	24 januari 2017	
Status:	Besluitvormend	
Portefeuillehouder:	B. Westerink	
Behandelend ambtenaar:	R. Orleans	
E-mail:	gemeente@winsum.nl (t.a.v. R.Orleans)	

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:

Actualiseren sporttarieven

Voorgestelde besluit:

1. Vast te stellen de geactualiseerde tarievenverordening portaccommodaties voor buiten- en binnensport Winsum.
2. De sporttarieven in **vijf** jaar naar het in de Tarievenverordening genoemde niveau te brengen, te beginnen in het sportseizoen 2017/2018.
3. ***Akkoord te gaan met de verlaging van de geraamde bezuinigingsopbrengst in 2017 met € 18.340 en dit bedrag te dekken door een verlaging van de post Nieuw beleid met € 9.860 en een verlaging van de post onvoorziene uitgaven met € 8.480.***
4. ***Akkoord te gaan met de aanpassing van de ramingen 2018-2021 en de lagere opbrengsten te dekken door een verlaging van de resp. begrotingssaldi in die jaren;***
5. Verhuur/verpachting/in gebruikgeving en exploitatie van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties aan te wijzen als activiteit, die plaatsvindt in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de mededingingswet.

Samenvatting:

Op 17 september 2013 heeft uw Raad op basis van de Adviesnotitie Sportnota Gemeente Winsum 2013-2020 besloten de harmonisatievoorstellen van de Grontmij per tak van sport verder uit te werken, en toe te werken naar reële huurprijzen voor zowel (kleed)accommodaties als velden/banen.

Voor u ligt een voorstel dat uitvoering geeft aan dit besluit. Voorgesteld wordt de tarieven **in 5 jaarlijkse** stappen te harmoniseren;

- waarbij de huurtarieven, maar ook de zelfwerkzaamheidsvergoedingen (privatiseringsvergoedingen) voor de voetbal, tennis en hockey (buitensport) gesteld worden op 50% kostendekkendheid (exclusief kapitaalslasten),
- de tarieven voor binnensport in lijn worden gebracht met die in buurgemeenten.

Bij deze keuzes komen de meeropbrengsten het dichtst in de buurt van de streefgetallen zoals in de bezuinigingsopgave van 2013 is aangegeven. Verder wordt voorgesteld om de aanwijzing van verhuur/verpachting c.a. van onze sportaccommodaties opnieuw aan te wijzen als economische activiteiten in het algemeen belang. Zodoende hoeven die activiteiten niet te voldoen aan de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid (Wet M en O).

Inleiding:

Het nu voorliggende voorstel betreft met name Doelstelling 2. Uit de Adviesnotitie Sportnota 2013-2020 Gemeente Winsum. Een citaat uit deze nota: *'Het opstellen van een eenduidig gemeentelijk beleid t.a.v. buitensport en binnensportaccommodaties. De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente en de vereniging moeten worden vastgelegd.'* En *'De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente en van de verenigingen ten aanzien van de accommodaties wordt in onderstaande schema's kort weergegeven. Dit is de streefsituatie. Op dit moment liggen de rollen nog verschillend per tak van sport en soms per accommodatie. Harmonisatie wordt zoveel mogelijk nagestreefd passend bij dit schema van rollen en verantwoordelijkheden. Daarbij wordt gestreefd naar in ieder geval per tak van sport een zo eenduidig mogelijke oplossing waarbij vooral naar financiële gelijkheid wordt gezocht'*. Dit is samengevat in onderstaande tabellen, eveneens afkomstig uit de Sportnota en bijbehorende documenten.

Binnensport

Soort accommodatie/ verantwoordelijkheid	Eigendom	Groot onderhoud	Klein onder- houd/beheer
Sporthal	gemeente	gemeente	gemeente
Sporthal kantine*	gemeente	gemeente	pachter
Gymlokalen	gemeente	gemeente	Gemeente/anderen

* de inrichting van de kantine sporthal is een verantwoordelijkheid van de pachter.

Buitensportaccommodaties

Soort accommodatie\ verantwoordelijkheid	Eigendom	Groot onderhoud	Klein/ dagelijks onderhoud/beheer
Kantines	vereniging	vereniging	vereniging
Sportvelden voetbal + kunstgrasveld	gemeente	gemeente	vereniging
Sportvelden overig	gemeente	gemeente	vereniging
Tennisbanen/velden	gemeente	gemeente	vereniging
Kleedkamers voetbal	gemeente	gemeente	vereniging
Zwembad + kleedkamers	gemeente	gemeente	stichting

*NB de kantine van de tennisclub in Baflo wordt gevestigd in het gebouw van het Integraal Kindcentrum in Rasquert en blijft daarmee ons eigendom.

Wettelijk- of beleidskader:

Sportnota, Tarievenverordening sport, Wet Markt en Overheid.

Probleem:

Er is in de loop der jaren een lappendeken ontstaan aan afspraken over beheer, vergoedingen, eigendom en gebruik van de buitensportaccommodaties. Daarnaast is de huur van de sportaccommodaties niet of nauwelijks geïndexeerd.

Doelstelling en randvoorwaarden:

De doelstellingen en randvoorwaarden zijn eveneens te destilleren uit reeds vastgesteld beleid. Opnieuw een citaat uit de Adviesnotitie Sportnota 2013.

- *‘Wij stellen voor de harmonisatievoorstellen van de Grontmij per tak van sport verder uit te werken en toe te werken naar reële huurprijzen voor zowel kleedaccommodaties als velden/banen’*
- *‘Wij adviseren om eerst uit te gaan van een te behalen taakstellende bezuiniging van € 70.000,- op de deelbegroting sport en het bezuinigde bedrag daarboven in te zetten voor sportstimulering tot maximaal € 56.000,-. Indien een totale bezuiniging van € 156.000,- wordt behaald adviseren we deze middelen te reserveren voor extra sportstimuleringsactiviteiten en/of investeringen in de accommodaties voor de toekomst.’*

In tabelvorm: financieel overzicht

Bezuinigingsmogelijkheid	€156.000	€156.000
Af: budget buurtsportcoach	€ 41.000	€ 41.000
Af: Sportstimuleringsfonds	€ 15.000	€ 15.000
Ruimte voor tegenvallers/extra stimulering en/of investeringen in accommodaties.	0	€ 30.000
Taakstellend bezuinigen	€100.000	€ 70.000

Gekozen is destijds voor de optie in de rechterkolom hierboven. De doelstellingen zijn de afgelopen tijd enkele keren aangepast. In de achterliggende documenten is een overzicht van de al behaalde bezuinigingen weergegeven. Onder het kopje financiële consequenties is samengevat welk bedrag met dit voorstel bezuinigd wordt.

Mogelijke maatregelen / oplossing:**Huurarieven**

- De genoemde doelstellingen, randvoorwaarden en kaders zijn financieel vertaald. Voor de buitensport is daarbij een gemiddelde kostprijs voor de verschillende accommodaties berekend op basis van de werkelijke gemeentelijke onderhoudskosten. Dit levert een virtuele 100% kostendekkende huursom (exclusief kapitaalslasten) op, die is vergeleken met de door onze buurgemeenten gehanteerde tarieven. Deze vergelijking heeft geleid tot de conclusie dat een reële kostendekkendheid in de buurt van de 50% ligt. De tarieven voor de buitensport zijn hier op gebaseerd.
- Een tarief voor het zwembad is nog niet opgenomen in de Verordening omdat we op dit moment nog geen nieuwe Stichting hebben die het zwembad gaat exploiteren. Wij zullen hierover apart afspraken maken, passend bij het Sportbeleid.
- Voor de binnensport geldt dat de tarieven van buurgemeenten geïnventariseerd zijn en op basis daarvan een voorstel geformuleerd is. Voor de binnensport worden voorstellen voor te hanteren tarieven gedaan.

- In de huidige Tarievenverordening (2011) is voor de binnensport nog onderscheid gemaakt tussen verenigingstarief, niet-commercieel tarief, tarief voor een vereniging van buiten de gemeente en commercieel tarief. Omdat er in de praktijk nauwelijks gebruik wordt gemaakt van deze laatste drie categorieën stellen wij voor deze onderdelen te schrappen en nog maar één tarief te hanteren.
- We gaan uit van een geleidelijke invoering van de tarieven, die start met ingang van het nieuwe sportseizoen 2017/2018 en afgerond is in vijf jaar, in de tweede helft van 2022. Hierdoor kunnen de verenigingen wennen aan de tariefsverhogingen. **Opmerking:** De tarieven zijn vanaf het derde jaar mogelijk nog aan aanpassing onderhevig als gevolg van de harmonisatie van de tarieven in het kader van de herindeling.
- Voorstel is om in de Tarievenverordening ook een jaarlijkse verhoging te regelen gebaseerd op de prijsindex voor de overheidsconsumptie. Deze wordt dan van ***het sportseizoen 2022/2023 doorgevoerd***.

Zelfwerkzaamheidsvergoedingen

- Onderzoek naar het streven om de rollen en verantwoordelijkheden conform de uitgangspunten in de sportnota geheel te harmoniseren, heeft geleid tot de conclusie dat het geen haalbare kaart is dit gelijk met de invoering van de nieuwe tarieven op te laten lopen. Een aantal verenigingen heeft bijvoorbeeld zelf kleedkamers en/of banen in eigendom. Door het verstrekken van een vergoeding voor het onderhoud hiervoor vindt er wel harmonisatie plaats.
- Tot nu toe noemden we de vergoedingen voor het zelf onderhouden een 'privatiseringsvergoeding'. Een betere benaming lijkt echter 'zelfwerkzaamheidsvergoeding'. Deze benaming voeren we dan ook door.
- Bovenstaande heeft geleid tot de werkwijze dat daar waar kleedkamers in eigendom van de vereniging zijn en het onderhoud door de vereniging wordt uitgevoerd, de betreffende vereniging **een gemiddelde** zogenaamde zelfwerkzaamheidsvergoeding (voormalige privatiseringsvergoeding) krijgt. Deze zelfwerkzaamheidsvergoedingen zijn gelijk getrokken per tak van sport. Het dagelijks onderhoud is hoe dan ook de verantwoordelijkheid van de vereniging.
De zelfwerkzaamheidsvergoedingen voor de kleedkamers worden in vijf stappen verhoogd en zullen dus gelijk oplopen met de huurverhogingen.

- In nieuw af te sluiten huurcontracten voor de buitensport worden de afspraken over onderhoud en de zelfwerkzaamheidsvergoedingen geregeld. Omdat er nog lopende contracten zijn met verschillende duur en wijze van verlenging kan het in een enkel geval zijn dat de nieuwe werkwijze en de daarbij horende nieuwe tarieven en vergoedingen pas na verloop van tijd kunnen worden ingevoerd.
- Voor tennis geldt dat er in de huidige situatie een zeer groot verschil bestaat tussen de eigen bijdrage van de Tc Winsum en die van de tennisclubs in Sauwerd, Ezinge en Rasquert. Wanneer dit gelijk getrokken wordt en uitgangspunt wordt dat voor groot onderhoud de gemeente aan zet is om te voorkomen dat dit onderhoud er bij blijft, dan vallen de bedragen tegen elkaar weg en vindt geen bezuiniging maar wel een harmonisatie plaats.

Overzicht zelfwerkzaamheidsvergoedingen

Vergoeding veld voetbal per jaar	€ 7.600
Vergoeding per kleedkamer	€ 1.320
Vergoeding kleedkamer tennis	€ 502,40
Vergoeding voorjaarsbeurt tennisbaan	€ 632,75

Voor de exacte berekeningen die ten grondslag liggen aan de voorgestelde tarieven en zelfwerkzaamheidsbijdragen liggen rekenschema's ter inzage. Ook is in deze achterliggende stukken te zien wat de consequenties zijn voor onze sportverenigingen.

Wet Markt en Overheid

Op 16 september heeft uw raad besloten een aantal economische activiteiten in het kader van de Wet Markt en Overheid aan te merken als activiteiten in het kader van het Algemeen Belang, en deze uit te zonderen van de Wet. Dit betreft onder meer de verhuur, verpachting, in gebruikgeving en exploitatie van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties. Destijds is aangegeven dat in het kader van onderhavig beleid er mogelijk een volledige doorrekening van de kosten, zoals de Wet M&O voorschrijft, zou gaan plaatsvinden. Dit is niet het geval. De kostendekkendheid van het geadviseerde scenario is 50% en loopt in de pas met de tarieven in de buurgemeenten. Omdat de gemeente ook als doel heeft sterke en vitale sportverenigingen te hebben, is verdedigbaar dat afgezien wordt van kostendekkende tarieven.

Financiële consequenties:

Op basis van de bouwsteen accommodatie-analyse sportnota Winsum, deelrapport B: bezuinigingsmogelijkheden sportaccommodaties is besloten te opteren voor een bezuinigingstaakstelling van € 70.000,00.

Hiervan is in 2015 goed € 12.000 gerealiseerd. De maatregelen zoals in dit voorstel beschreven komen inhoudelijk het dichtst bij het in de sportnota voorgestelde maatregelenpakket. Met dit onderhavig voorstel (tarieven buiten- en binnensport, kunstgras en tennis en de zelfwerkzaamheidsvergoedingen) **wordt uiteindelijk (over vijf jaar) een** bedrag van krap € 60.000,00 gerealiseerd. Conclusie is dat met dit voorstel aan de bezuinigingstaakstelling wordt voldaan.

Weliswaar wordt de volledige bezuinigingstaakstelling gehaald, maar per begrotingsjaar ontstaan er, door de invoering van de verhoging met ingang van 1 augustus 2017 en door de langere invoeringsperiode, wel nadelige effecten. Hoewel een exacte berekening niet is opgesteld kunnen we in grote lijnen zeggen dat bij een invoeringsperiode van 5 jaar en een ingangsdatum van 1 augustus 2017 er in 2017 een opbrengst valt te verwachten van $\pm 10\%$ (= half sportseizoen) van de bezuinigingstaakstelling. De 4 navolgende kalenderjaren zullen een groei geven met cumulatief 20% en in het jaar 2022 zal de laatste 10% van de taakstelling worden gerealiseerd. Daarmee is de volledige taakstelling ingevuld.

In de kadernota 2016 gingen we er nog van uit dat in het kalenderjaar 2017 er al een behoorlijk deel van de bezuinigingstaakstelling zou kunnen worden ingevuld. Dat gaat niet lukken. In de begroting 2017 is een bezuinigingsbedrag opgenomen van € 24.340; dit bedrag wordt naar verwachting ongeveer € 6.000. Wij stellen u voor om de raming te verlagen met € 18.340 en dit bedrag te dekken door een verlaging van de raming van nieuw beleid met € 9.860 en een verlaging van de raming voor onvoorziene uitgaven met € 8.480. De effecten voor de jaren 2018 en volgende zullen in mindering worden gebracht op de respectievelijke begrotingssaldi.

Advies / Voorstel:

Bovenstaande werkwijze leidt tot het voorstel:

1. De geactualiseerde tarievenverordening sportaccommodaties voor buiten- en binnensport Winsum vast te stellen;
2. De sporttarieven *in vijf jaar* naar het in de Tarievenverordening genoemde niveau te brengen, te beginnen in het sportseizoen 2017/2018;
3. ***Akkoord te gaan met de verlaging van de geraamde bezuinigingsopbrengst in 2017 met € 18.340 en dit bedrag te dekken door een verlaging van de post Nieuw beleid met € 9.860 en een verlaging van de post onvoorziene uitgaven met € 8.480;***
4. ***Akkoord te gaan met de aanpassing van de ramingen 2018-2021 en de lagere opbrengsten te dekken door een verlaging van de respectievelijke begrotingssaldi in die jaren;***
5. Te besluiten de verhuur/verpachting/in gebruikgeving en exploitatie van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties aan te wijzen als activiteit, die plaatsvindt in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de mededingingswet.

Communicatie:

Over deze voorstellen is gecommuniceerd met veel verenigingen. In de fractiekamer ligt een samenvatting van de conclusies van deze gesprekken ter inzage. Niet alle verenigingen zijn ingegaan op onze (veelvuldige) uitnodiging om de nieuwe tarieven en harmonisatie voor te bespreken.

De verenigingen die we wel hebben gesproken, hebben over het algemeen begrip voor de wijzigingen in de tarieven. Een enkele vereniging ziet problemen bij invoering. Met SIOS en de VV Ezinge zullen wij verder in gesprek gaan over de consequenties.

Per vereniging wordt een nieuwe overeenkomst besproken en afgesloten.

Uitvoering:

De Raad stelt de Tarievenverordening vast in haar raadsvergadering. De Tarievenverordening gaat in met ingang van het nieuwe sportseizoen op 1 augustus 2017. Het college zal de tarieven verhogen in **5 stappen** volgens de tabel in de verordening. Het derde jaar van tariefsverhoging is na de herindeling. De tarieven vanaf het sportseizoen 2019/2020 kunnen dus als gevolg van harmonisatie in het kader van de herindeling mogelijk nog aangepast worden.

De komende maanden worden de huurovereenkomsten met de verenigingen aangepast / gemoderniseerd en afgesloten. Dit is de bevoegdheid van het College. Wanneer van toepassing (alleen buitensportverenigingen) wordt in de overeenkomst ook de vergoeding voor zelfwerkzaamheid opgenomen, evenals de afspraken over de uit te voeren werkzaamheden.

Relatie met:

Sportnota en bezuinigingsopgave

Raadsvoorstel september 2016; Tussentijdse evaluatie sportbeleid gemeente Winsum

Bijlagen:

Concept-verordening tarieven buiten- en binnensport

Achterliggende documenten:

Adviesnotitie Sportnota gemeente Winsum

Rekenschema's nieuwe tarieven

Schema financiële tussenstand realisatie maatregelen sportnota

Powerpoint voornemens informerende raad juni 2016

Samenvatting van de conclusies gesprekken met de sportverenigingen

Jaarlijkse huurtarieven en zelfwerkzaamheidsvergoedingen in 5 stappen

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester

drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendanummer: 12
Vergadering: 24 januari 2017

De Raad van de gemeente Winsum;

gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders;

gelet op het bepaalde in de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De geactualiseerde tarievenverordening sportaccommodaties voor buiten- en binnensport Winsum vast te stellen;
2. De sporttarieven *in vijf jaar* naar het in de Tarievenverordening genoemde niveau te brengen, te beginnen in het sportseizoen 2017/2018
3. ***Akkoord te gaan met de verlaging van de bezuinigingstaakstelling 2017 met € 18.340 en dit bedrag in 2017 te dekken door een verlaging van de post voor nieuw beleid met € 9.860 en een verlaging van de post onvoorziene uitgaven met € 8.480;***
4. ***Akkoord te gaan met de aanpassing van de ramingen 2018-2021 en de lagere opbrengsten te dekken door een verlaging van resp. begrotingssaldi;***
5. Te besluiten de verhuur/verpachting/in gebruikgeving en exploitatie van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties aan te wijzen als activiteit, die plaatsvindt in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h, vijfde lid, van de mededingingswet.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van 24 januari 2017.

De raad voornoemd,

Voorzitter,

Griffier,